

Bouwers

Voor bouw- en infrabedrijven

‘Een hub zorgt
voor betere
voorspelbaarheid’

Nummer 7 februari 2026

p.4

Bouwlogistiek: slimmer
en duurzamer vervoeren

p.22

Rotterdam test innovatieve
riothermie-oplossing

Bouwers, het ledenmagazine van Bouwend Nederland, verschijnt zes keer per jaar in een oplage van 5.000 exemplaren. De pdf van alle edities is te vinden op bouwendnederland.nl.

Naast **Bouwers** ontvangen leden van Bouwend Nederland regelmatig een digitale nieuwsbrief met actuele informatie uit de vereniging, de markt en informatie die van belang is voor de dagelijkse bedrijfsvoering.

Hoofdredactie
Brandy van Gerven
Bouwend Nederland

Coördinatie en eindredactie
Jacob-Jan Esmeijer
Havana Orange

Vormgeving en opmaak
Ontwerpwerk, Den Haag

Coverbeeld
Foto: Hemubo
Illustratie: Maus Baus

Druk
Damen Drukkers, Werkendam

Redactieadres
Bouwend Nederland
Postbus 340, 2700 AH Zoetermeer
webredactie@bouwendnederland.nl

Aansprakelijkheid
Bij het samenstellen van de inhoud van deze publicatie streeft Bouwend Nederland naar de grootst mogelijke zorgvuldigheid. Bouwend Nederland sluit iedere aansprakelijkheid uit voor onjuistheden, onvolledigheden en eventuele gevolgen van het handelen op grond van informatie die door deze publicatie beschikbaar is.

Copyright
De informatie in deze publicatie kan worden gekopieerd voor persoonlijk gebruik, met uitsluiting van elke verdere verveelvoudiging, distributie, commercialiteit of exploitatie onder derden, tenzij voorafgaande toestemming van de auteur en/of Bouwend Nederland.

Adreswijzigingen
Adreswijzigingen kun je doorgeven via ledenadministratie@bouwendnederland.nl

ISSN: 3051-1747

4

Grote vragen

Bouwlogistiek: slimmer en duurzamer vervoeren

12

Met de veiligheidsbril op

Straatwerkers gezond naar hun pensioen

28

Bouw in beeld

SAWA (Rotterdam)

34

Succesvol samenwerken

'Niet via de mail, maar door de keel'

37

Goed bedacht

De toekomst van steigerloos bouwen

- 15
- Vraag maar raak
- Wijzigingen pensioenaangifte 2026
- 20
- Van bureau naar bouwplaats
- 'Toen wist ik het zeker: ik ga de bouw in'
- 22
- De bouw maakt het slim
- Rotterdam test innovatieve riothermie-oplossing
- 30
- 5 tips
- Nieuwe regels voor uitzendkrachten
- 38
- Blik van buiten
- TU Delft krijgt leerstoel Integrale Veiligheid

Ook in deze editie

- 16
- Trots
- De Prins 6: koploper en volledig emissieloos
- 41
- Ledenvoordelen
- 'Soms zit de winst in het slimmer organiseren van wat je al hebt'
- 42
- Op bezoek
- Never change a winning team
- 45
- Cartoon Jubilea
- 47
- Bouwend Nederland Academy
- Dé plek waar UTA-professionals wijzer worden
- 48
- In de leer
- 'Ik wil absoluut verder in de infrasector'
- 52
- Nabuurschap
- 'Ons doel: alles afmaken voordat we vertrekken'
- 56
- Campagne
- Bewust Veilig-dag

Veiligheid voorop

De kop van 2026 is eraf. Het jaar begon met een mooi pak sneeuw, maar ging ook gepaard met omstandigheden die ons hebben uitgedaagd. Ze herinneren ons eraan hoe belangrijk veiligheid is, niet alleen op de werkvloer maar ook in onze dagelijkse omgeving.

In deze editie staat dat thema centraal. We kijken naar gezond en veilig werken bij straatwerkers en besteden aandacht aan de nieuwe leerstoel Integrale Veiligheid. Dit initiatief van Heijmans en TU Delft helpt ons om (constructieve) risico's slimmer en breder te benaderen.

Daarnaast belichten we in het hoofdartikel hoe bouwlogistiek steeds belangrijker wordt in onze dichtbebouwde steden, waar ruimte schaars is en emissieloos werken de norm wordt. Slimmere planning en samenwerking zijn cruciaal om projecten efficiënt én duurzaam te realiseren.

Verder worden uitzendkrachten nu wettelijk gelijkwaardig beloond en behandeld als vaste medewerkers. We geven je praktische tips om deze nieuwe regels in je personeelsbeleid op te nemen.

Kortom: genoeg inspiratie om samen van 2026 een veilig en succesvol jaar te maken.

Met vriendelijke groet,
Brandy van Gerven
Hoofdredacteur Bouwers

Foto ©René van den Burg

Bouwlogistiek:

Slimmer en duurzamer vervoeren

Tekst Berber Bijma
Foto's ©Vlot Logistics, Arno Stevens
Illustraties ©Maus Baus

‘Logistieke kosten vormen ongeveer 15% van een totale bouwsom’

De bouwlogistiek staat onder druk. Binnenstedelijke bouwplaatsen worden kleiner, regels strenger en de uitstoot moet omlaag. Hoe maken we de bouwlogistiek tegelijk slimmer en duurzamer? Drie betrokkenen – bouwer, logistiek dienstverlener en onderzoeker – werpen een blik op heden en toekomst.

Bouwen in een open groene weide, met rustige en brede ontsluitingswegen. Dat is in de wereld van de bouwlogistiek zonder twijfel het ideaal, maar de werkelijkheid is meestal anders. De toevoer van goederen naar een bouwplaats is steeds vaker ‘gepiegel’ op een spreekwoordelijke postzegel in de binnenstad. Opdrachtgevers zoals gemeenten of woningbouwcorporaties stellen daarom vaak strenge eisen aan veiligheid, leefbaarheid en doorstromingsmogelijkheden voor het overige verkeer. De laatste jaren komen daar bovendien duurzaamheidseisen bij: goederenvervoer naar dichtbebouwde locaties moet vaker emissievrij zijn. Kortom: een uitdagende tijd voor de bouwlogistiek.

Peter Poel, technisch directeur van bouwbedrijf Hemubo, merkt het in de praktijk. De renovatie- en grootonderhoudsprojecten van Hemubo vinden bijna altijd plaats in dichtbebouwde wijken. ‘Als wij een vrachtwagen neerzetten om te lossen, stagneert de hele straat.’

Daarnaast is de ruimte op die bouwplaats veel kleiner dan voorheen. Dat betekent dat bijvoorbeeld dakpannen, stenen of leidingwerk in relatief kleine hoeveelheden moeten worden aangeleverd, bij voorkeur vlak voordat die materialen nodig zijn. In vaktermen: *just in time delivery*.

Walther Ploos van Amstel, lector stedelijke logistiek aan de Hogeschool van Amsterdam, onderschrijft de woorden van Poel. 'We gaan richting tachtig procent van de bouwprojecten in de gebouwde omgeving. Je bent aan de slag tussen bewoners en bedrijven.'

Bouwhub

Hoe ga je om met de uitdagingen van krappe toevoerwegen, weinig opslagruimte en hogere duurzaamheidseisen? De bouwhub is daarop het ideale antwoord: een grote opslagruimte aan de rand van een stad of stedelijk gebied, van waaruit je een daghoeveelheid materiaal met elektrisch vervoer op het juiste moment naar de bouwplaats kan brengen. Hemubo koos ervoor om mede-eigenaar te worden van de Bouwhub Amsterdam, samen met een funderingsspecialist en een logistieke dienstverlener. Andere bouwers kunnen ook gebruikmaken van de hub. Poel: 'Een hub geeft betere controle op levertijden en goederenstromen. Door die betere voorspelbaarheid werk je efficiënter, zijn er minder wachturen en heb je minder faalkosten.' Op de bouwplaats kun je de efficiëntie nog verder verhogen door goederen niet op één verzamelplaats, maar per individuele woning af te leveren. Of zelfs binnen in de woning. 'Je kunt bij een badkamerrenovatie de benodigde onderdelen bijvoorbeeld in de badkamer laten afleveren.'

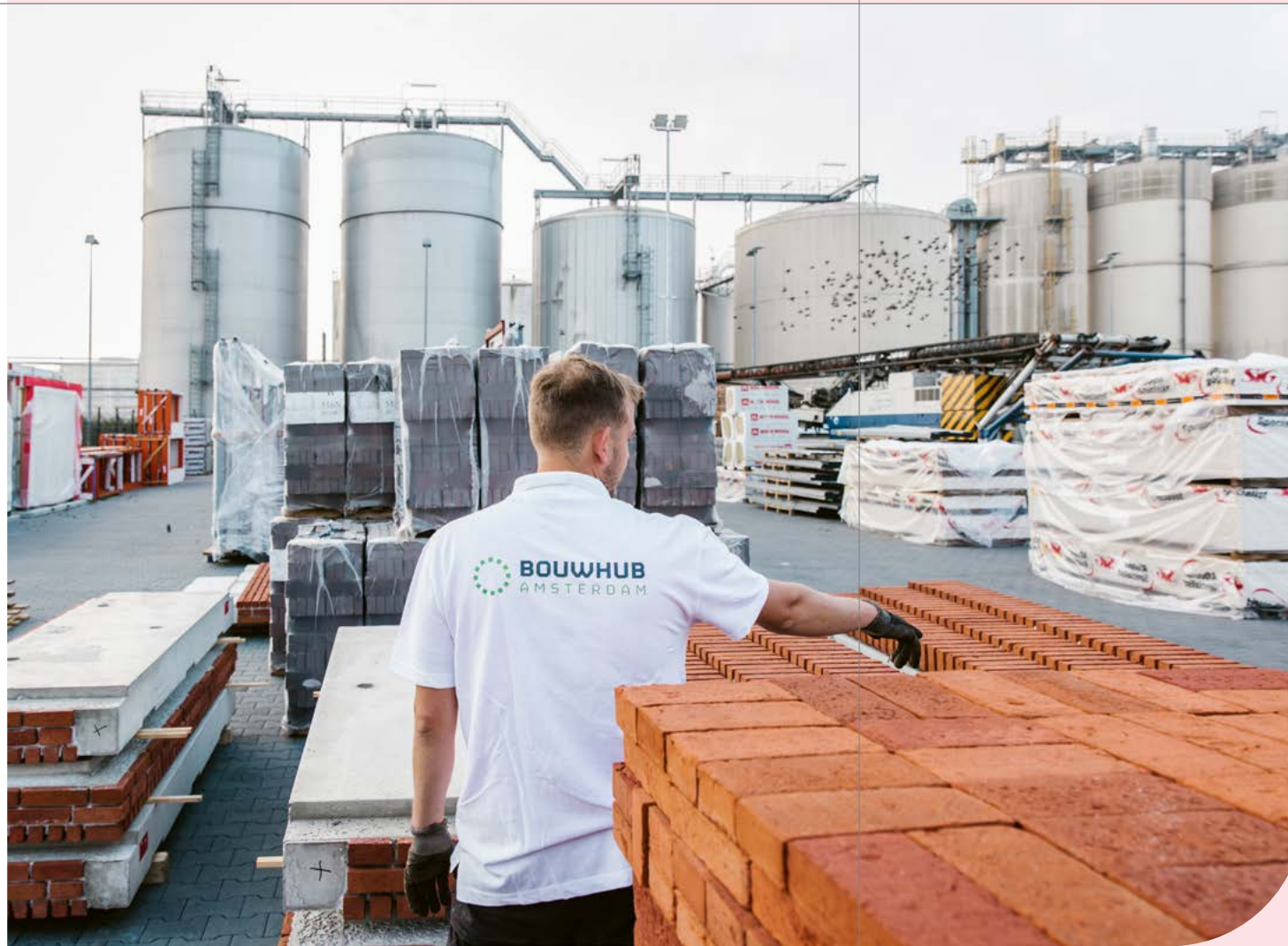
Peter Poel

Walther Ploos

Rudolf Vlot

'We gaan richting 80% van de bouwprojecten in de gebouwde omgeving'

'Logistiek ontkoppelpunt'

Logistiek dienstverlener Vlot Logistics heeft in Rotterdam een bouwhub: Hub010. Deze is vooral bedoeld voor bouwmaterialen, vertelt operationeel directeur Rudolf Vlot. 'We werken daar met wissellaadbakken waarin we dagelijkse bouwproducties voorbereiden. De goederen komen vaak 's nachts aan. De hub is in feite een logistiek ontkoppelpunt: goederenstromen worden samengebracht en opnieuw verdeeld. De *last mile* de stad in gaat vrijwel altijd elektrisch.'

Om logistiek echt efficiënt te werken, is het zaak dat die elektrische voertuigen de stad zoveel mogelijk ook mét lading weer verlaten. Zowel Hemubo als Vlot nemen regelmatig reststromen mee, bijvoorbeeld verpakkingsmateriaal of restjes bouw materiaal. Toch is het vooralsnog uitzonderlijk als een elektrische vrachtwagen op de terugweg even vol is als op de heenweg, zeggen beiden. Vlot: 'Idealiter zou je bijvoorbeeld emballage, rolcontainers of afval van andere sectoren mee de stad uit nemen. We zijn nu nog niet zover dat we de logistieke stromen van verschillende branches aan elkaar kunnen koppelen. Wellicht gebeurt dat in de toekomst. Vooralsnog is het lastig om dit branche-overstijgend vorm te geven. Iedere deelmarkt en gemeente heeft eigen regels en elke lading heeft specifieke kenmerken. Alles bij elkaar is dat een complex vraagstuk voor de partijen die daarvoor moeten samenwerken.'

Faalkosten

'Voorspelbaarheid' is een woord dat steeds terugkomt in gesprekken over bouwlogistiek en bouwhubs. Hemubo rekent als bouwer terug van het eindpunt van een project naar de voorbereiding. Poel: 'Wanneer iets klaar

moet zijn, bepaalt de hele voorbereiding die daaraan voorafgaat. Zeker als we woningen renoveren terwijl de bewoners in hun huis blijven, moeten we precies weten wat wanneer gebeurt. We werken met een *lean* planning waarin alle logistiek bewegingen precies worden ingepland.'

Ook bij Vlot Logistics is voorspelbaarheid kern van het bedrijfsproces. Vlot: 'We werken momenteel met een opdrachtgever die wil dat wij halffabricaten op tien à vijftien minuten rijden bij het project vandaan op voorraad houden, zodat er geen enkele kans is op vertraging door bijvoorbeeld files.' Vlot ziet in het hele land een trend van steeds meer kleinere hubs, die zo dicht mogelijk bij bouwplaatsen zitten.

'Onvoorspelbaarheid is de grootste margekiller in de bouw', stelt Ploos van Amstel. Uit de onderzoeken die hij doet, blijkt dat niet zozeer de materiaalkosten de winstmarge 'opeten'. Winsten verdampen eerder door faalkosten die ontstaan door een planning die niet wordt gehaald. 'Denk aan een planning die niet goed doordacht is, onvoorspelbare materiaalstromen, verkeerde leveringen of de verspilling van materialen. Het komt voor dat tien tot vijftien procent van het materiaal wordt weggegooid. Logistieke kosten vormen ongeveer vijftien procent van een totale bouwsom. Optimalisatie van de logistiek kan dus enorme besparingen opleveren. Denk alleen al aan al die ritjes die van de bouwplaats naar de groothandel worden gemaakt. Een uurtje rijden en je hebt zo negentig euro faalkosten. Plus misschien extra faalkosten bij de onderaannemers die op jou moeten wachten.'

Zelf aan de slag

Meer weten? Volg dan onze masterclass Bouwlogistiek in één dag.

Mogelijkheden vanuit BIM

Digitalisering en AI kunnen veel betekenen voor efficiënte bouwlogistiek, zegt Ploos van Amstel. 'In BIM zitten niet alleen de tekeningen van een bouwproject, maar ook de stuklijsten. In plaats van elke week los te bestellen wat er op dat moment in het project lijkt te ontbreken, kun je maanden vooruitkijken en in bulk inkopen. Dat maakt heel andere gesprekken mogelijk met groot-handels en logistieke dienstverleners.' Nog te weinig bouwers maken gebruik van de logistieke mogelijkheden die BIM biedt, vindt hij.

Vlot Logistics werkt als logistiek dienstverlener zelf niet met BIM, maar ziet die ontwikkeling wel ontstaan, naast alle digitale toepassingen voor optimale belading en

'Een hub geeft betere controle op levertijden en goederenstromen'

ritverdeling die het bedrijf al gebruikt. Vlot: 'BIM kan de logistieke behoefte op verschillende momenten laten zien. Op basis daarvan kunnen wij, met andere betrokken partijen, een logistieke planning opstellen. Hoe dan ook zullen data en techniek alleen maar een grotere rol gaan spelen in de logistieke wereld, verwacht Vlot. 'Techniek kan helpen om als samenwerkende partijen elk te blijven doen waar we goed in zijn.' Dat is precies de reden dat Hemubo vooralsnog niet inzet op vergaande digitalisering van de logistieke processen, vertelt Poel. 'Onze core business is om zo duurzaam en efficiënt mogelijk te bouwen en te renoveren. Daar gebruiken wij verschillende AI-toepassingen bij. Het optimaliseren van de logistiek is niet ons vak. Daar is de logistieke partner met wie we samenwerken in de hub, veel beter in.'

Elektrificatie

Dat alle logistieke ritten voor de bouw elektrisch zullen zijn, is een kwestie van tijd, verwachten zowel Ploos van Amstel als Vlot. Vlot kan na een snelle start van het elektrificeren van het wagenpark inmiddels het overgrote deel van zijn activiteiten zero-emissie uitvoeren. Ieder nieuw voertuig dat wordt aangeschaft, is batterij-elektrisch. 'Het enige wat wij – en vele andere spelers – nodig hebben, is consistent overheidsbeleid en een duidelijke doelstelling van gemeenten.' Ploos van Amstel verwacht dat elektrificatie hoe dan ook snel gaat: 'Over een paar jaar is een elektrische vrachtwagen in het dagelijks gebruik even duur als een diesel en is de actieradius geen beperking meer. Op de nog wat langere termijn is elektrisch vervoer in de bouw geen kwestie van idealisme, maar van verstandig bedrijfsvoeren.' ●

Slimme bouwlogistiek

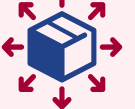

15%
logistieke kosten
per
bouwproject

232 miljoen ton
vervoerd in de
bouw (19% van
alle transport)

70%
via
wegtransport

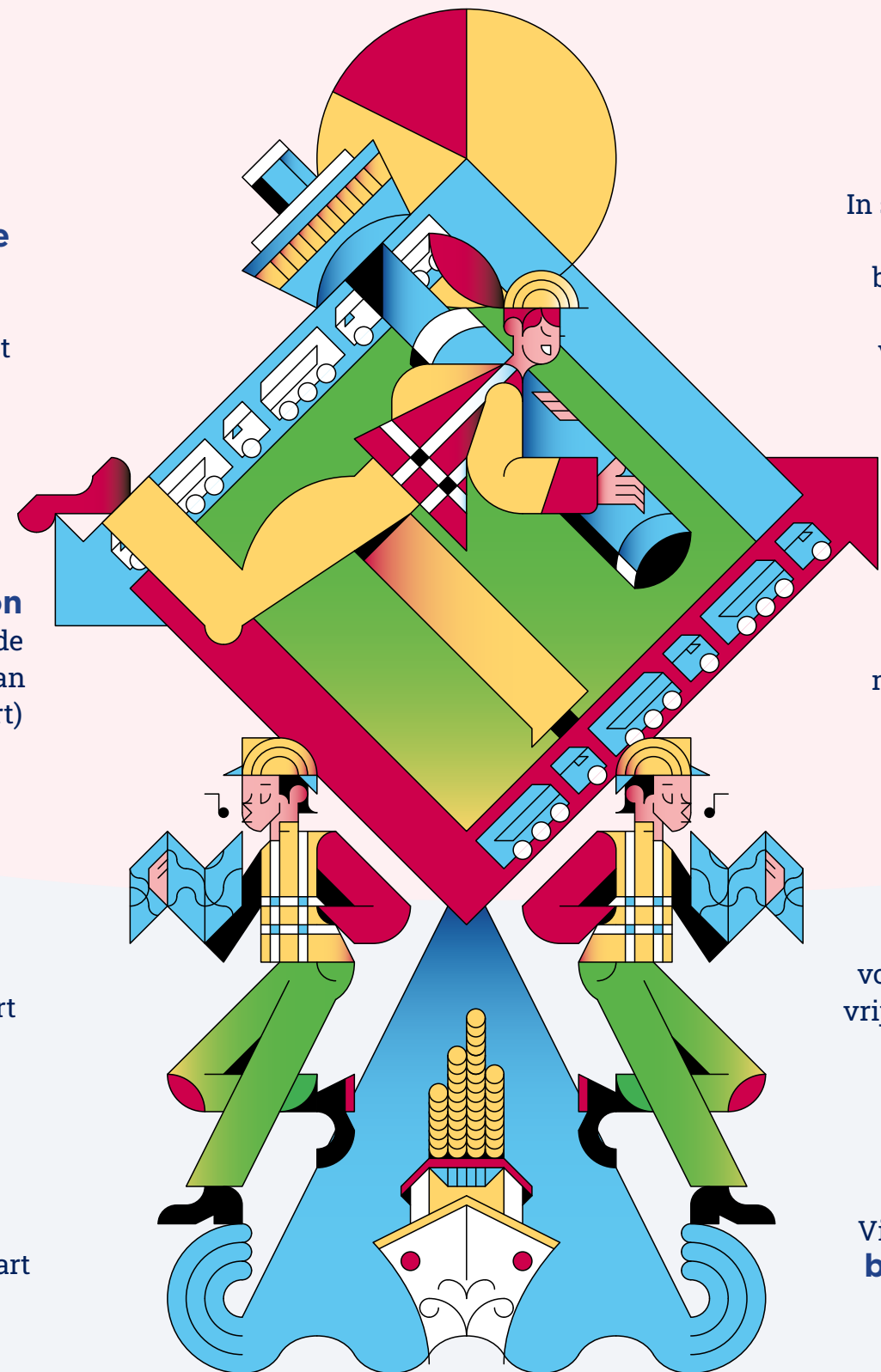

30%
via binnenvaart

In steden: dagelijks
200.000
bestelbusjes en
20.000
vrachtwagens

Tot 80% minder ritten
met bouw hubs
en bundeling

2050:
volledig emissie-vrije
bouwlogistiek

Vind een hub via
bouwhubs.nl

**DUURZAAM BOUWEN
AAN VEILIGHEID EN KWALITEIT.**

Aboma Consultancy bv
Maxwellstraat 49^a
6716 BX Ede
Postbus 141
6710 BC Ede
T 0318 691920
info@aboma.nl
www.aboma.nl

De voordelen op een rij

- 1 gratis persoonlijke Abomafoon licentie (digitaal)
- 50% korting op de jaareditie van het Abomafoon boek
- Ontvangst van digitale Veiligheidsberichten
- Korting op de aanschaf van overige publicaties
- Korting op cursussen en opleidingen
- Toegang tot de helpdesk van Aboma Consultancy
- Korting op adviestarieven bedrijfsbegeleiding
- Deelname aan Aboma CONNECT (netwerkevenement)
- Vaste contactpersoon

**NU MET
LEDENVOORDEEL**

Maximaal profiteren van subsidies? Wij helpen je!

Financiering voor innovatie, groei of duurzaamheid nodig? Bouwend Nederland Subsidieadvies ondersteunt je bij het volledige subsidieproces. Van het vinden van de juiste regeling tot een succesvolle aanvraag en ondersteuning bij de realisatie.

Kosteloze subsidiescan

Sterke en kansrijke aanvragen

Begeleiding bij de uitvoering

Begeleiding op basis van no-cure-no-pay

Vragen?

Onze adviseurs staan voor je klaar! Scan de QR-code, mail ons via **subsidieadvies@bouwendnederland.nl** of **bel naar 079 3 252 166** en ontdek jouw mogelijkheden.

Straatwerkers gezond naar hun pensioen

Tekst Brandy van Gerven
Foto's ©De Krom Groep

De Nederlandse Arbeidsinspectie controleert strenger op fysieke belasting bij straatwerk. Bij overtredingen wordt het werk zelfs direct stilgelegd, wat vorig jaar zestig keer gebeurde. De Krom Groep werkt al jaren vanuit de overtuiging dat gezond werken de basis is voor kwaliteit en continuïteit.

De Krom Groep bestaat uit vier bedrijven die actief zijn in straatwerk, rioolwerk en grondverzet. Door deze disciplines slim te combineren, kunnen ze projecten in de openbare ruimte volledig uitvoeren. Aan het roer staan Johan en Martijn de Krom, samen verantwoordelijk voor ruim 120 vakmensen. Hun missie: het werk organiseren met minder impact op het milieu én minder belasting voor de mensen buiten. Sinds het najaar van 2024 is Johan bovendien voorzitter van Straatwerk Nederland. 'We leren veel van collega-bedrijven en opdrachtgevers', vertelt hij. 'Die kennis deel ik graag binnen het netwerk. Tegelijk is het voor mij een rol waarin ik mezelf blijf ontwikkelen. Ik ben vrij direct; soms helpt het om bewust een stap terug te doen en anderen goed mee te nemen.'

Veiligheid door
de ogen van:
De Krom Groep

**Minder fysieke
belasting begint al
aan de ontwerptafel**

Van boete naar beloning

Veilig en gezond werken begint bij een goede RI&E met plan van aanpak ondersteund door certificaten zoals VCA en de Safety Culture Ladder, waarop De Krom inmiddels trede 3 heeft behaald. Toch kiest het bedrijf soms ook voor een geheel eigen aanpak. In 2019 was er een rechtszaak: een medewerker had gezaagd zonder water, waardoor een inspecteur letterlijk door een wolk van kwartstof fietste. Ondanks toolboxen, instructies en goed gereedschap ontbrak een formeel sanctiebeleid – en dat leidde tot een boete. De Krom vertaalde de eis in iets positiefs: een bonusregeling. 'Iedere medewerker krijgt aan het einde van het jaar 800 euro extra als hij of zij volgens de veiligheidsregels werkt. Bij elke overtreding gaat er 80 euro af', legt Johan uit. 'Dat werkt verrassend goed. Mensen spreken elkaar nu ook makkelijker aan.' Zijn boodschap aan het team is duidelijk: 'Als we Champions League willen spelen, moeten we ons daar ook naar gedragen.'

Duurzame inzetbaarheid

Gezond werken gaat verder dan regels. Met het programma De Krom Vitaal zet het bedrijf in op duurzame inzetbaarheid. Een belangrijk onderdeel van dat programma is de samenwerking met Axis Fysiotherapie. Medewerkers met klachten kunnen 24 uur per dag terecht en worden binnen een dag geholpen. Naast fysiotherapie is er ook personal training. 'Straatwerk blijft zwaar, zelfs met alle machines en hulpmiddelen', zegt Johan. 'Door snelle rapportages kunnen we werkzaamheden als nodig direct aanpassen. Ons ziekteverzuim is daardoor enorm gedaald.' Maar het

uiteindelijke doel is breder: 'We willen dat onze mensen gezond hun pensioen halen. Dat maakt ons ook een aantrekkelijke werkgever.'

Functioneel ontwerpen

De aangescherpte controles van de Arbeidsinspectie maken duidelijk hoe belangrijk het is om fysieke belasting al in de ontwerpfase te beperken. De wet schrijft voor dat straatwerk machinaal of met mechanische hulpmiddelen wordt uitgevoerd; handmatig straten mag alleen als dat aantoonbaar niet anders kan met strenge regels voor werktijden, taakroulatie en registratie. 'Die regels zijn niet overal bekend', stelt Johan. 'Gemeenten werken vaak met eigen detailboeken waarin bij ontwerp en materiaalkeuze onvoldoende rekening wordt gehouden met deze eisen.' Volgens hem is het belangrijk om het gesprek aan te gaan. 'Opdrachtgevers staan hier echt voor open, is mijn ervaring. Op termijn moeten we veelmeer naar functioneel ontwerpen, zodat projecten uitvoerbaar, veilig en duurzaam zijn. Esthetische effecten kun je wellicht creëren met prints op stenen.'

Onderwijs

Om een goed ontwerp te ondersteunen, werken Straatwerk Nederland en Bouwend Nederland aan een straatwerkchecker. Daarin worden de Arboregels verwerkt. Daarnaast is er aandacht voor kwaliteitsborging. 'Ik ga ervan uit dat straks minimaal de helft van de mensen op het werk mbo niveau 3 gediplomeerd is', zegt Johan. Een onafhankelijke stichting, KBR-S, gaat audits uitvoeren, wat zorgt voor een gelijk speelveld. Ook in het onderwijs is winst te behalen. Daarvoor zijn beide brancheorganisaties in gesprek met de partij die lesmateriaal voor infraopleidingen ontwikkelt. 'Machinaal straten is nu nog een keuzevak, terwijl kennis over hulpmiddelen en ergonomie essentieel is.' De Krom is alvast bezig met de bouw van een nieuw bedrijfspand met opleidingscentrum in Etten-Leur. Daar kunnen jongeren en zij-instromers het vak leren, én leren hoe ze hun rug en knieën gezond houden.

Blik op de toekomst

In het derde kwartaal van 2026 presenteert De Krom samen met partner DeJongCeba bovendien een verbeterde versie van de eigen straatrobot. Met inzet bij alle steenpakketten en AI-functionaliteit reduceert die het handmatige werk met nog eens 15% ten opzichte van de huidige machinale technieken. 'Meer bedrijven gaan participeren, zodat we landelijk legservice kunnen bieden: geen handjes, maar vierkante meters.' De recente acties van de Arbeidsinspectie waren even schrikken, erkent Johan, 'maar ze zetten veel goede ontwikkelingen in beweging. Als we blijven investeren in samenwerking, ontwerp en innovatie, houden we het vak gezond – voor nu en voor de toekomst.' ●

Zelf aan de slag

Bekijk vooral ons webinar (QR-code) of ga naar check.straatwerknederland.nl

Informatie over de kwaliteitsborgingsregeling straatwerk vind je hier: kbrstraatwerk.nl

Meer weten over de straatrobot? Scan de QR-code en bekijk de video.

bpfBOUW is vanaf dit jaar overgestapt op de nieuwe regels voor pensioen. Het pensioen dat werknemers hebben opgebouwd, is omgezet naar de nieuwe pensioenregeling. De regeling blijft op een aantal punten hetzelfde maar er zijn ook veranderingen.

Wijzigingen pensioenaangifte 2026

Tekst Gerard Werkhoven

Een verandering die werkgevers gelijk is opgevallen en waar dit jaar ook al diverse vragen over zijn gesteld, is het feit dat er nu drie pensioenproducten zijn waarover premie moet worden afgedragen. In de jaren voor 2026 zijn we in de bouw en infra gewend geraakt aan twee pensioenproducten waren waarvoor premies moesten worden afgedragen: de middelloonregeling en het arbeidsongeschiktheidspensioen. Voor de pensioenaangifte in 2026 is dit gewijzigd. De drie huidige pensioenproducten:

Premie ouderdomspensioen: voor het persoonlijke pensioenvermogen van de deelnemer voor het ouderdomspensioen.

Premie risicoproduct: hiermee wordt het partnerpensioen bij overlijden vóór pensionering, het wezenpensioen en de premievrije opbouw tijdens arbeidsongeschiktheid gefinancierd. Met deze premie wordt de reserve die bpfBOUW heeft om tegenvallers op te vangen aangevuld. Ook dekken ze met deze premie de uitvoeringskosten.

Premie arbeidsongeschiktheidspensioen: voor het arbeidsongeschiktheidspensioen waar werknemers een beroep op kunnen doen als dit toepassing is.

De premie van het middelloon- en arbeidsongeschiktheidspensioen in 2025 bedroeg samen 25,73% van de premiegrondslag. De premie voor de drie pensioenproducten tezamen bedraagt in 2026 eveneens 25,73%. Het is dus niet zo dat door een derde pensioenproduct ook meer pensioenpremie betaald moet worden. Journalistiek gezegd kun je stellen: de oude middelloonregeling is gesplitst in een ouderdomspensioen en een risicoproduct. Op bpfBOUW.nl én in onze special Lonen & arbeidsvoorwaarden 2026 staan de precieze premies per product vermeld, met bijbehorende parameters als franchise en maximum pensioenloon. ●

Wil jij advies op maat?

Onze (juridisch) specialisten staan voor je klaar! Scan de QR-code om met hen in contact te komen.

Nog een vraag?

Heb je ook een vraag voor deze rubriek? Neem dan contact op via advies@bouwendnederland.nl. Misschien behandelen we jouw vraag dan in de volgende editie van Bouwers.

ISOLDE STRUIJK EN BERT LENTING, VAN DEN HERIK-SLIEDRECHT

De Prins 6: koploper en volledig emissieloos

Tekst Barbara Hoogsteden
Foto's ©Maxime Haak,
Levi van de Lustgraaf

Van den Herik-Sliedrecht bouwt Nederlands eerste zero-emission-draadkraanschip en ontwikkelt daarbij in eigen beheer een waterstofcel-aggregaat. De Prins 6 vaart volledig op accu's geladen via waterstof brandstofcellen. Best logisch dat Rijkswaterstaat dit project heeft uitgeroepen tot Koploperproject. Samen met directeur Isolde Struijk en hoofd Technische Dienst Bert Lenting kijken we terug op dit unieke project.

Waar zijn jullie trots op?

Bert: 'De trots zit in een unieke combinatie: een volledig elektrisch schip aangedreven door een waterstofcel-aggregaat met nul uitstoot. Behalve water komt er niets vrij. Daarbij is het systeem gekoppeld via een CCS2-protocol. Dat is dezelfde standaard als bij elektrische auto's. De communicatie tussen schip, waterstofcel en elektronica verloopt naadloos. Dat werkt betrouwbaar en stabiel, ook bij grote vermogens en piekbelastingen. Voor een schip van dit formaat met een zware kraan en veel vaarvermogen is dat uitzonderlijk.' Isolde: 'En natuurlijk zijn we trots dat we *Koploper* zijn. Rijkswaterstaat werkt in onze sector met koploperprojecten: initiatieven waarin ze samen met marktpartijen nieuwe, duurzame oplossingen in de praktijk brengen. Dat is een mooie kers op de taart.'

Wat was de uitdaging?

Isolde: 'Onze ambitie was helder: het schip moest volledig emissieloos worden. Maar vaak bestrijken onze projecten een grote regio met daarin meerdere waterwegen. Daardoor kun je onmogelijk werken met één vaste laadvoorziening waar het schip iedere avond naar terugkeert. Twee zijbeunen van het schip zijn vrijgemaakt voor de accu's. Maar de grootste uitdaging was: hoe laden we een elektrisch schip met accu's, zonder langs alle rivieren van Nederland laadpalen te installeren?'

Hoe hebben jullie dat aangepakt?

Isolde: 'Die uitdaging leidde tot een mobiele oplossing: een waterstofcel die volledig verplaatsbaar is. Ondergebracht in een compacte container, kan die eenvoudig worden vervoerd. Ligt het schip de volgende avond in een andere haven, dan gaat de waterstofcel gewoon mee naar die nieuwe locatie. Een vrachtwagen vervoert de waterstofcel en vervolgens wordt deze op de kade geplaatst. Aan het einde van de werkdag vaart het schip de haven binnen, koppelt aan en kan vervolgens laden. In de waterstofcel wordt de waterstof omgezet in elektriciteit. Zo kan het schip flexibel, emissieloos en volledig onafhankelijk van vaste laadinfra blijven

opereren. Onze ambitie is om zoveel mogelijk groene waterstof te gebruiken, maar beschikbaarheid en kosten spelen een rol. Dit vraagt om continue afstemming met leveranciers en opdrachtgevers, waaronder Rijkswaterstaat.' Bert vult aan: 'Het heeft vooral met lef te maken. Dit durven doen. De Technische Dienst heeft zich volledig verdiept in de materie en veel in eigen beheer ontwikkeld. In plaats van losse oplossingen in te kopen, is alles integraal op elkaar afgestemd. Dat maakt het systeem betrouwbaar en efficiënt.'

Wat is de sleutel tot succes?

Bert: 'Dat wij als Technische Dienst het volledige vertrouwen en de vrijheid kregen om te experimenteren en te ontwikkelen. Voor technici zijn dit de krenten uit de pap: complexe vraagstukken die vragen om creativiteit en vakmanschap. Tel daar de goede samenwerking in de keten en een bedrijf dat innovatie omarmt bij op en je hebt een ideale

'Het heeft vooral met lef te maken'

combinatie. Het resultaat: een toekomstbestendig schip dat laat zien dat groot-schalige, emissievrije bouwlogistiek vandaag al mogelijk is.' Isolde benadrukt dat de sleutel tot succes vooral bij de mensen ligt. 'Er was een sterke samenwerking met de werf, elektrotechnische partners en andere betrokken bedrijven. En natuurlijk Rijkswaterstaat; zij stimuleerde dit Koploperproject en toonde zichtbaar enthousiasme. Dat was een extra duwtje in de rug om deze spannende en innovatieve stap te zetten.' ●

Geef je zakelijke telefonie een APK-check

Bouwend Nederland Telefonie geeft jouw telefoniesysteem een grondige inspectie. Een grondige inspectie van je telefoniesysteem. We bekijken niet alleen of alles efficiënt en slim is ingericht, maar ook de kosten en tarieven.

Dit houdt de Bouwend Nederland Telefonie APK-check in:

- 1 | Controle van kosten en tarieven
- 2 | Efficiëntie van je huidige systeem
- 3 | Aanbevelingen voor optimalisaties
- 4 | Toekomstbestendigheid

Jouw zakelijke telefonie verdient de beste zorg. Vertrouw op Bouwend Nederland Telefonie om het slimmer en kosteneffectief te maken.

Plan nu jouw telefonie APK-check in:

Scan snel en eenvoudig de QR-code om een afspraak te maken op een datum en tijd die jou het beste uitkomt. Of ga naar: www.bouwendnederlandtelefonie.nl/APK

Meer informatie?

0348 - 49 50 41

bouwendnederlandtelefonie.nl

Bouwend Nederland Academy De specialist voor UTA-personeel

Daar word je wijzer van!

Vanaf nu herken je ons ook aan het nieuwe beeldmerk!

De bouwsector verandert razendsnel, wil jij er voor zorgen dat jij en jouw bedrijf altijd over de juiste kennis beschikt? Onze trainingen zijn praktisch, direct toepasbaar en ontworpen om jouw dagelijkse werk makkelijker én effectiever te maken. Bekijk ons actuele trainingsaanbod en volg ons op social media.

Ontdek onze nieuwe trainingen én look & feel!

We hebben onze huisstijl helemaal vernieuwd en ontwikkelen voortdurend nieuwe trainingen waarmee je direct aan de slag kunt.

Volg ons op LinkedIn! Als nieuwe volger maak je kans op een gratis training! ter waarde van maximaal **€525,- euro**

Scan, volg, win!

Naam

Renée van Alphen

Functie

assistent-uitvoerder

StudieBBL MBO Middenkader-
functionaris bouw

‘Toen wist ik het zeker: ik ga de bouw in’

Tekst Jacob-Jan Esmeijer
Foto's ©Bouwbedrijf Berghege

De overstap van mondhygiëniste naar de bouw klinkt niet als vanzelfsprekend, maar voor Renée van Alphen (27) is het een beslissing die zij morgen weer zou nemen.

‘Na mijn vierjarige opleiding Mondzorgkunde ben ik als mondhygiëniste aan de slag gegaan. Dit alles in twee praktijken waar ik tijdens mijn studie al wat bijverdiende. Het was een voor de hand liggende keuze om mijn carrière na mijn studie in deze wereld voort te zetten.

Op een gegeven moment kwam ik op het punt dat ik me afvroeg of ik echt gelukkig was met wat ik deed. Tandheelkunde is en blijft interessant, maar ik merkte dat ik er geen echt werkgelek meer uit haalde. In januari 2024 brak ik mijn arm en kon ik tijdelijk niet werken. Een keerpunt: het gaf me de tijd en ruimte om een loopbaan-coach te benaderen. Samen met mijn coach ben ik gaan onderzoeken waar mijn kwaliteiten liggen en wat ik écht belangrijk vind in mijn werk. Toen wist ik het zeker: ik wil de overstap maken naar de bouw.

Vervolgens heb ik alle bouwbedrijven in de buurt van mijn woonplaats Grave aangeschreven. Best lastig hoor, zonder enige bouwervaring. Negen van de tien bedrijven durfden het simpelweg niet aan. Bouwbedrijf Berghege daarentegen wel: zij nodigden mij uit voor een gesprek en in augustus 2024 ben ik bij een project in Boxmeer als assistent-uitvoerder begonnen. Tegelijkertijd volg ik de opleiding BBL MBO Middenkaderfunctionaris bouw bij het Koning Willem 1 College in Den Bosch.

Voorheen keek ik zondagavond tegen de nieuwe werkweek op, daar heb ik geen last meer van. Ik vind het heerlijk om elke dag buiten te zijn. In mijn rol als assistent-uitvoerder ben ik verantwoordelijk voor kwaliteitswaarborging van het project. Daarnaast vind ik het leuk om in contact te zijn met verschillende lagen in de organisatie én het bijbehorende aansturen, plannen en meedenken aan oplossingen. Als ik deze lijn vasthoud, behoort een toekomstige functie als uitvoerder tot de mogelijkheden. Voor mij is het zaak veel meters te blijven maken in een functie waarbij ik mij als een vis in het water voel.’ ●

Rotterdam test innovatieve riothermie- oplossing

Tekst Brandy van Gerven
Foto's ©GW Leidingtechniek

Innovatie staat bij GW Leidingtechniek hoog op de agenda. In samenwerking met de gemeente Rotterdam ontwikkelde het bedrijf uit Helmond een nieuwe riothermie-oplossing voor persleidingen. Hun gepatenteerde methode benut warmte uit rioolwater als duurzame energiebron.

GW Leidingtechniek ontwerpt, legt aan en renoveert ondergrondse leidingwerken en draagt zo direct bij aan schoon drink- en afvalwater in Nederland. Ze werken duurzaam en met moderne technieken. Volgens directeur business development Rob Hoogervorst verandert de markt: 'Opdrachtgevers zoeken steeds vaker partners die al vanaf de ontwerpfase in bouwteamverband meedenken. Dat past goed bij ons.' Ook projectleider Jaap Peters van Ingenieursbureau Rotterdam ziet die beweging. Het bureau ontwerpt en realiseert al 170 jaar publieke infrastructuur en beschikt daardoor over veel kennis, onder meer van gemalen van riolen, bruggen en kademuuren. Die expertise is hard nodig, want Rotterdam staat – net als andere gemeenten – voor grote opgaven zoals de energietransitie, verdichting, woningbouw en vergroening. Innoveren terwijl de uitvoering doorgaat, is daarbij essentieel.

Rioolwater is best warm

Een samenloop van omstandigheden bracht beide partijen bij elkaar. 'In 2021 hadden we een trainee met een natuurkundige achtergrond', vertelt Hoogervorst. 'Rond die tijd riep de gemeente Rotterdam bedrijven op mee te denken over duurzame toepassingen. Zo ontstond het idee te investeren in een warmtewisselaar die warmte uit rioolwater haalt.' Zo'n dertig procent van de energie die een woning binnenkomt,

verdwijnt via de gootsteen. Daardoor is rioolwater relatief warm. Riothermie – onderdeel van aquathermie, warmtewinning uit afval-, drink- en oppervlaktewater – benut die restwarmte als gasloze, duurzame energiebron. Voor Rotterdam als eigenaar van het stedelijke afvalwatersysteem is dat perspectief interessant. Peters: 'We onderzoeken al op meerdere plekken hoe we warmte uit watersystemen kunnen winnen. Daarom gingen we graag samenwerken met GW Leidingtechniek om hun idee verder te brengen.'

Ideale testlocatie

Samen ontwikkelden ze de Rotterdam Energy Recovery Tube (RERT), een nieuw type warmtewisselaar. De double-tube constructie – met een gecoate stalen binnenbuis en een GVK-buitenbuis – is eenvoudiger

te installeren en goedkoper dan bestaande buitenlandse oplossingen. De warmte wordt overgedragen aan een tweede buis met vloeistof, waarna een warmtepomp deze opwaardeert tot 45 à 55 graden. In de zomer kan het systeem ook koelen. De renovatie van een van de grootste en oudste gemalen in het hart van de stad, aan de Willem Schürmannstraat, bood een uitgelezen kans om de innovatie te testen. Voor de werkzaamheden werd namelijk een bovengrondse tijdelijke bypass aangelegd. De test liep ongeveer een jaar om seizoenseffecten te kunnen meten; in maart vond een intensieve meetweek plaats bij een rioolwatertemperatuur van circa 15 graden. Voor een lengte van 36 meter en een diameter van DN800 werd een thermisch vermogen geleverd tussen de 96 kW en de 180 kW, wat goed past binnen het verwachte vermogensbereik van 160 kW tot 250 kW.

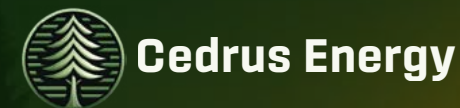
Zo'n dertig procent van de energie die een woning binnenkomt, verdwijnt via de gootsteen. Riothermie benut die restwarmte

Kansrijk voor de toekomst

Het systeem is speciaal ontwikkeld voor persleidingen die vol water staan. Het overgedragen thermisch vermogen is dan logischerwijs ook groter dan bij vrijvervalriolering. Rotterdam telt zo'n vierhonderd kilometer persleidingen, vertelt Peters. 'Deze lopen vaak langs voorzieningen als zwembaden, scholen en ziekenhuizen – plekken die veel baat hebben bij deze warmte. De belangstelling is er, maar er spelen ook vragen: van wie is de warmte in het leidingennet, hoe ziet een contract voor decentrale warmtelevering eruit, en kiezen partijen hiervoor zolang gas relatief goedkoop blijft? Toch zie ik grote potentie. In nieuwe wijken worden al laagtemperatuurnetwerken aangelegd die deze techniek kunnen benutten.' Hoogervorst vult aan: 'We zien daarnaast kansen bij drinkwaterbedrijven. De ondergrond is drukbezet en andere leidingen geven warmte af. Drinkwaterbedrijven hebben moeite die warmte uit hun leidingen te krijgen. Onze techniek kan daarbij helpen.'

Een stap extra zetten

Nu de pilot is afgerond, heeft GW Leidingtechniek een werkgroep opgericht om zowel de techniek als de governance verder te ontwikkelen. In de werkgroep zitten naast medewerkers van GW Leidingtechniek ook publieke opdrachtgevers en Rotterdam Engineering. Hoogervorst benadrukt dat nieuwe partners welkom zijn: 'Hoe meer inzicht in het vraagstuk én in de technische mogelijkheden, hoe beter.' Het enthousiasme binnen het team is groot. Peters: 'Voor innovaties als deze heb je mensen nodig die intrinsiek gemotiveerd zijn en bereid zijn een stap extra te zetten om hun vakgebied vooruit te helpen. Gelukkig hebben we hier zo'n team bij elkaar.' Hoogervorst: 'Het is mooi om te zien hoe ervaren vakmensen en jonge trainees samen optrekken en zo het beste van twee generaties combineren.' ●

Nieuwe Energiewet 2026 heeft gevolgen op jouw bouwaansluitingen

Voorkom situaties die projecten vertragen en geld kosten.

Geen bouwaansluitingen krijgen, capaciteiten die niet voldoen, administratieve chaos bij meerdere bouwaansluitingen en torenhoge tarieven.

Energiebedrijven en netbeheerders zijn **te vaak** de bottleneck in bouwprojecten.

Cedrus Energy brengt daarin verandering met:

- **Operationeel Energiebeheer op elk bouwproject**
- **Kristalheldere Facturatie per bouwproject**
- **Strategisch Consultancy & Technisch advies**
- **Energie-inkoop op maat**

Voor leden van Bouwend Nederland tot 15% korting op de totale dienstverlening

Cedrus Energy brengt rust, overzicht en zekerheid.

Wij controleren, corrigeren en beheren al je aansluitingen — centraal, foutloos en volledig onderbouwd.

Zodat jouw projecten financieel en operationeel slagen!

www.cedrus.energy

Contactpersoon: Mathijs Stortelers | +31 6 40181169 | mathijs.stortelers@cedrus.energy

Je snijdt niet door complexiteit heen met een slijptol

De bouw is een complexe sector, maar het beschermen van jouw projecten hoeft dat niet te zijn. Bij Howden houden onze experts het eenvoudig, zodat jij met vertrouwen kunt bouwen en ontwikkelen.

Howden. Building simplicity.

HOWDEN

Verzekeren via Bouwend Nederland met **Aandacht en Expertise**

Verzekeringen en Risicoadvies
In-Staet
Bouw & Infra

Waarom kiezen voor In-Staet?

- ✓ **AANDACHT** - Persoonlijk contact, vertrouwen en afspraak is afspraak
- ✓ **EXPERTISE** - Adviseurs met sectorspecifieke kennis en jarenlange ervaring
- ✓ **BOUWEND NEDERLAND INTEGRAAL POLIS - CAR**, Aansprakelijkheid en ontwerp op 1 polis
- ✓ **MKB** - Speciaal voor het MKB ontwikkelde verzekering met unieke dekkingen
- ✓ **ONTWERPDEKKING** - Eindelijk een betaalbare ontwerpdekking, met een minimumpremie van € 1.000.-

VOOR MEER INFORMATIE

Bouwend Nederland
Verzekeringspartner

SAWA Rotterdam

Tekst Jeroen Olthof

Foto ©Ossip van
Duivenbode

SAWA in Rotterdam is 'het gezondste gebouw' en een van de hoogste houten woongebouwen in Nederland. Het project combineert stedelijk wonen met duurzaamheid: de constructie bestaat grotendeels uit hout, wat zorgt voor een gezond woonklimaat. Met groene terrassen, collectieve voorzieningen en ruimte voor natuur laat SAWA zien hoe toekomstbestendig bouwen in een dichtstedelijk gebied eruit kan zien.

OPDRACHTGEVER
NICE Developers & ERA Contour

ARCHITECT
Mei architects and planners

REALISATIE
ERA Contour

OPLEVERING
2025

LEUK OM TE WETEN
In onze tv-serie volgden we de bouw van dit houten gebouw.

5 tips

Nieuwe regels voor uitzendkrachten

Tekst Jacob-Jan Esmeijer
Foto's ©123RF

2

Overleg met je uitzendbureau

Ga met je uitzendbureau(s) in overleg over de gelijkgetrokken beloning. Er is een cao Bouw & Infra maar werkgevers hebben ook eigen arbeidsvoorwaarden. Denk aan een sportschoolabonnement of een winstdelingsregeling die niet in de cao staan maar wel bij een bedrijf gelden. Overleg daarom goed met het uitzendbureau hoe je dat in de beloningen van uitzendkrachten verwerkt. Sommige bedrijven zijn hierover al in overleg maar dit kan ook nog gewoon in de loop van 2026.

1

Gelijke monniken, gelijke kappen

Er is geen ontkomen meer aan, dus zorg dat je in alles uitzendkrachten en eigen medewerkers gelijkwaardig of gelijk belooft. Het was al niet toegestaan, maar in de cao Bouw & Infra waren nog wel bepaalde bepalingen van kracht die voor uitzendkrachten niet van toepassing waren (denk aan kort verzuimdagen of duurzaam inzetbaarheidsbudget). Kortom: het onderscheid in alle geledingen is nu verleden tijd. Handel daar ook naar.

Door de nieuwe cao zijn vanaf 1 januari de regels voor uitzendkrachten aanzienlijk strenger en eerlijker. Een van de belangrijkste wijzigingen: gelijkwaardige arbeidsvoorwaarden (loon, toeslagen, pensioen, vakantiedagen, et cetera) voor zowel uitzendkrachten als voor vaste medewerkers bij de inlener. Daarnaast wordt toegang tot het pensioen verbeterd, de contractfasen (Fase B) verkort en de onderbrekingstermijn tussen uitzendperiodes verlengd.

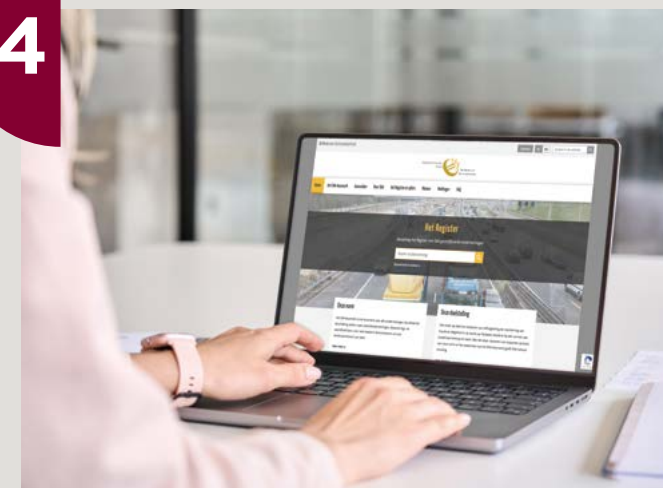
3

Pensioenafdrachten voor uitzendkrachten

De meeste uitzendkrachten vallen al onder bpfBOUW, omdat ze bijvoorbeeld voorafgaand aan het uitzendwerk al deelnemer waren. Echte 'nieuwkomers' vallen onder de StiPP, het pensioenfonds voor uitzendkrachten en gedetacheerden. Omdat pensioenafdrachten tussen bpfBOUW en StiPP verschillen, is het essentieel dat iemand bij het juiste pensioenfonds wordt ondergebracht.

4

Bekijk certificeringen

De grote onbekende: op grond van de cao Bouw & Infra moet een uitzendbureau SNA-gecertificeerd zijn. Is dit niet het geval, mag er geen samenwerking plaatsvinden. Check daarom via normeringarbeid.nl van de Stichting Normering Arbeid of jouw uitzendbureau ertussen staat. Zeker gezien de tienduizenden uitzendbureaus en een krappe arbeidsmarkt kun je zo het kaf van het koren scheiden.

5

Vooraf ingevuld document

Het inventariseren van de arbeidsvoorwaarden met een uitzendbureau kan veel administratief werk opleveren. Voor de cao Bouw & Infra en cao Vakglas is echter een document beschikbaar dat Bouwend Nederland al grotendeels heeft ingevuld. Zoek op bouwennederland.nl naar 'uitzendkrachten' en download het formulier. Dat zal je veel tijd schelen. ●

ZIJN UW WERKNEMERS ZEKER VAN EEN (SOCIAAL) VEILIGE WERKOMGEVING?

Eén derde van het verzuim heeft een psychische oorzaak. Komt het psychisch verzuim door het werk? Dan heeft dat meestal te maken met een hoge werkdruk en ongewenst gedrag, zoals pesten, agressie, discriminatie en (seksuele) intimidatie op de werkvloer. Dit valt onder psychosociale arbeidsbelasting (PSA). Als werkgever bent u verplicht om PSA te voorkomen of in elk geval zoveel mogelijk te beperken. Een duidelijk PSA-beleid helpt u daarbij. Het helpt u om verzuim terug te dringen en draagt bij aan een sociaal veilige werkomgeving. Zo blijven medewerkers met plezier aan het werk en voorkomt u dat zij uitvallen door psychische klachten.

Gratis PSA-module

ArboDuo ondersteunt bouwbedrijven al meer dan 25 jaar bij het voorkomen en begeleiden van verzuim. Als trotse partner van Bouwend Nederland en Vollandis stellen wij, samen met de sector, de PSA-module kosteloos beschikbaar voor bedrijven die vallen onder de cao Bouw & Infra.

Wat krijgt u?

- Het protocol 'Ongewenste omgangsvormen en werkdruk'.
- Toegang tot een vertrouwenspersoon
- Een toolbox om uw medewerkers te informeren en te betrekken bij uw PSA-aanpak.

Ik help u graag

Gert-Jan Klanderman, branchemanager Bouw & Transport
gert.jan.klanderman@arbond.nl - 06 129 985 49
Of kijk op www.arbond.nl/bouwendnederland

ArboDuo

Gezond ondernemen. Daar zijn wij voor.

Zo hou je je mensen goed aan het werk

Je werknemers zijn onmisbaar voor het succes van je bedrijf. Dus wil je goed voor ze zorgen. Doorlopende kosten bij verzuim en arbeidsongeschiktheid lopen snel op en vormen een risico. Natuurlijk biedt De Goudse verzekeringen als financieel vangnet. Maar wij gaan verder: preventie en begeleiding staan bij onze verzuimverzekeringen centraal. Daarom bieden wij uitgebreide diensten op dat gebied. Zo houd je je mensen goed aan het werk. Of help je ze duurzaam terug te komen.

Meer weten? Kijk op goudse.nl/bouwend-nederland of neem contact op met je verzekeringsadviseur.

Lang leve jouw manier

de Goudse
verzekeringen

NIET VIA DE MAIL, MAAR DOOR DE KEEL

Rolvastheid, flexibiliteit en heldere communicatie

Tekst Kees de Vries
Foto's ©Martine Hoving

Rijkskantoor Mandemaat 3 in Assen is een pilotproject van het Rijksvastgoedbedrijf waarin de doelstellingen uit de Routekaart verduurzamen centraal staan. Zo'n ingewikkeld project lukt alleen met een voorbeeldige samenwerking. In dit geval tussen de teams van projectmanagers Mark Dunnebacke (RVB) en Patrick Koehorst van Hegeman Bouw & Infra. 'Dit project laat ons zien hoe het op alle vlakken vooral zoveel beter kan als je vertrouwen geeft en vertrouwen krijgt.'

De in 2023 ingevoerde Routekaart verduurzamen is de leidraad voor alle ingrepen in het vastgoed van de rijksoverheid. Bij de sloop (oogst) en nieuwbouw van rijkskantoor Mandemaat 3 in Assen komen die ambities op gebied van bio-based, circulair, natuurinclusief en klimaatadaptief bouwen voor het eerst nadrukkelijk samen. Zo is er gekozen voor flexibel aanpasbare houtbouw en circulair beton voor de beganegrondvloer. De ballast voor de houten verdiepingsvloeren bestaat uit 9.000 vierkante meter oude stoeptegels. Verder zijn hardhouten binnenkozijnen, plafondplaten en vloerbedekking hergebruikt. En dan was er nog de belofte om bij de realisatie van Mandemaat voor 95% met emissieloos materieel te werken, wat gelukt is.

‘Een succesvolle samenwerking is continu hard werken, zonder te verslappen’

Samenwerken volgens RVB en Hegeman:

- Investeer in partnerschap en sfeer
- Persoonlijk contact is belangrijk
- Blijf rolvast, flexibel en helder in de communicatie
- Houd oog voor elkaars belangen
- Verras elkaar niet

Benen-op-tafel-overleg

‘Het was al in de ontwerpfase duidelijk dat partnerschap cruciaal zou zijn voor een succesvol resultaat,’ zegt project-leider Mark Dunnebacke van het Rijksvastgoedbedrijf (RVB). ‘En dat betekent een samenwerking op basis van gelijkwaardigheid, met oog voor elkaars belangen.’ Projectmanager Patrick Koehorst van Hegeman: ‘Met ondersteuning van een externe procesbegeleider en de voorwaarden in de UAV-GC hebben we na een uitgebreide kennismaking de basis voor partnerschapssamenwerking opgezet.’ Opdrachtgever en opdrachtnemer hebben periodiek overleg over de voortgang, een apart contractoverleg, een technisch overleg en vanzelfsprekend bilateraal overleg. Dunnebacke: ‘Ook is vastgelegd dat we zaken in persoonlijk contact zoveel mogelijk door de keel en niet via de mail oplossen.’ Als overkoepelend overleg tussen opdrachtgever en opdrachtnemer over de grote lijn werd eens per kwartaal een ‘benen-op-tafel-overleg’ geïnitieerd. Dunnebacke: ‘Persoonlijk contact is belangrijk. Daarbij moet je elkaar ook frank en vrij je mening kunnen geven. Uiteindelijk liep het bouwproces zo goed dat na de eerste keer, herhaling niet meer nodig bleek.’

Huwelijk

Een succesvolle samenwerking is continu hard werken, zonder te verslappen. Koehorst: ‘Je moet als opdrachtnemer blijven leveren zoals het in de UAV-GC is vastgelegd. Net als in een goed huwelijk, moet je je best blijven doen om uit de conflicten te blijven.’ Dunnebacke: ‘En je partner niet verrassen. Open communicatie en ingeroosterde contactmomenten zijn belangrijk. Aan beide kanten moet de wil er zijn om er iets van te maken. De sfeer is medebepalend.’ En die sfeer is goed: afgelopen kerst schoof het hele Mandemaat/RVB-team aan bij het traditionele stampotbuffet van Hegeman.

Rolvastheid en flexibiliteit

Mandemaat wordt in augustus 2026 opgeleverd. Dunnebacke kijkt als opdrachtgever alvast positief terug op de samenwerking. ‘Betrokken contactpartijen hebben veel geleerd. We zijn een ingewikkeld traject ingegaan dat we later dit jaar succesvol afsluiten. Als opdrachtgever hebben we door de manier van samenwerken meer gekregen dan we hebben uitgevraagd op gebied van duurzaamheid, technische uitvoering en procesverloop. Ik vind het dan ook jammer dat onze samenwerking later dit jaar eindigt.’ Koehorst: ‘Basis is een heldere communicatie, een goede mix van mensen met veel en met minder ervaring, dat niet alleen uitvoert, maar ook met het oog op die grote duurzaamheidsambities ideeën aandraagt en verantwoordelijk neemt.’ Dunnebacke: ‘Als je rolvastheid combineert met flexibiliteit en heldere communicatie komt het altijd goed. Dit project laat ons zien hoe het anders kan, maar op alle vlakken vooral zoveel beter als je vertrouwen geeft en vertrouwen krijgt.’ ●

Tekst Maartje van der Maas Foto ©Stefan Schipper

De toekomst van steigerloos bouwen

‘Steigerloos bouwen is voor ons het begin’

Bernard Reuvers, Technical Sales Engineer bij Vront®:

‘De druk in de bouw is hoog: we moeten meer en sneller bouwen, met minder mensen, op een duurzame manier én vaak op complexe binnenstedelijke locaties. Met dit wensenpakket ging WEBO, uitvinders in de timmerindustrie, zo’n tien jaar geleden aan de slag. Zo ontstond de zelfstandige BV Steigerloos Bouwen, waaruit vorig jaar Vront is gelanceerd.

Wij leveren complete gevelelementen die je snel kunt monteren als vervanging van steigers, gebaseerd op prefabricage en hout-skeletbouw. Het grote voordeel van onze manier van bouwen is dat de prefab gevelelementen in de fabriek onder geconditio-

neerde omstandigheden worden gemaakt. Daarnaast kunnen bouwprocessen parallel lopen waardoor werkelijke bouwtijd-verkorting gerealiseerd wordt. De elementen worden met een kraan in het casco gehesen, de kosten en de logistiek van het bouwen van steigers vervallen dus. Zeker bij hoogbouw, circa boven de dertig meter, is de steiger prijstechnisch én praktisch nauwelijks nog haalbaar. Dan is deze manier van bouwen gewoon logisch.

Wat Vront onderscheidend maakt, is dat wij steeds doorontwikkelen, vooral op het gebied van gevelafwerking en -bekleding. Zo werken we met minerale strips, hout of plaatmateriaal.

In Amsterdam hebben we gevelbekleding gemaakt van oude damwanden. En voor een nieuw woongebouw in Breda werkten we met cortenstaal. We leveren zelfs gevels op met geïntegreerde PV-panelen zodat de gevel zelf energie opwekt. Tegelijkertijd spelen we in op de groeiende vraag naar natuurlijke isolatiematerialen. Daarom vervangen we glas en steenwol steeds vaker door houtvezel. Dat doen we niet zonder meer: we testen onze elementen uitvoerig op brandveiligheid en werken alleen met gecertificeerde oplossingen. Dat is voor ons een harde voorwaarde. We bewegen ons als pioniers en zijn nog lang niet klaar bij Vront. Steigerloos bouwen is voor ons geen eindpunt, maar het begin van een veel bredere vernieuwing van de gevel.’ ●

TU Delft krijgt leerstoel Integrale Veiligheid

TU Delft en Heijmans kondigen de komst aan van een speciale Professor of Practice Integrale Veiligheid. De positie wordt gefinancierd door Heijmans en is bedoeld om – samen met de sector – de integrale veiligheid aantoonbaar te verhogen. Daaronder valt ook de constructieve veiligheid van bouwwerken in alle fasen van het ontwerp- en bouwproces.

Tekst Brandy van Gerven
Foto's Sam Rentmeester

‘We verbinden wetenschap en praktijk en verankeren kennis, richtlijnen en een betere samenwerking binnen de sector’

In Nederland gaan we er vaak vanuit dat gebouwen, bruggen en andere kunstwerken vanzelfsprekend veilig zijn. Toch hebben meerdere incidenten in de afgelopen jaren laten zien dat die zekerheid niet vanzelf komt. Na het instorten van de hellingbaan in een parkeergarage in Nieuwegein concludeerde de Onderzoeksraad voor Veiligheid dat de borging van constructieve veiligheid tijdens ontwerp, uitvoering en gebruik niet sluitend is. Bovendien staat het partijen in de bouw vrij om verantwoordelijkheden naar eigen inzicht te verdelen, wat kan leiden tot verlies van kennis bij de overdracht van ontwerp- naar bouwfase.

Onderzoek en onderwijs

Dit was voor Bouwend Nederland, Governance Code voor de Bouw, VNconstructeurs en NIngenieurs aanleiding om het programma Veiligheid in de Bouw te initiëren. Binnen dit programma wordt gewerkt aan het verbeteren van de constructieve veiligheid, regie op veiligheid en het lerend vermogen van de sector. In datzelfde kader is ook de komst van een Professor of Practice Integrale Veiligheid bijzonder waardevol. Deze leerstoel is een initiatief namens de hele bouwsector en de drie universiteiten met een civiele techniekopleiding. ‘De persoon die deze rol gaat

vervullen, zal onderzoek initiëren en onderwijs verzorgen’, zegt decaan Stefan Aarninkhof van de faculteit Civiele Techniek en Geowetenschappen. ‘We streven naar direct toepasbare oplossingen in ontwerp, bouw en beheer. Vanuit een onafhankelijke positie kijkt hij of zij bovendien kritisch naar het huidige systeem, om zo een maatschappelijke discussie op gang te brengen.’

Een boegbeeld

De komende maanden staan in het teken van het selectieproces. Dit voorjaar wordt bekend wie deze rol de komende vijf jaar, twee dagen per week, gaat invullen. ‘We zoeken een boegbeeld’, aldus Aarninkhof. ‘Iemand die zijn of haar sporen heeft verdiend in de bouwsector en de taal van zowel de bouwplaats als de collegezaal spreekt. Niet alleen met oog voor techniek en compliance, maar vooral voor cultuur.’ Een stevige veiligheidscultuur is minstens zo belangrijk als regels en handhaving, benadrukt hij. ‘Het gaat om leiderschap en voorbeeldgedrag van het management. Om medewerkers die zich vrij voelen om risico's, fouten of twijfels te melden, en elkaar aan te spreken. En om het benutten van (bijna-)incidenten om processen te verbeteren en – ook sectorbreed – van elkaar te leren.’

Stap vooral in

De kennis uit het programma vloeit direct terug in het onderwijs binnen de bachelor- en masteropleidingen civiele techniek, te beginnen bij TU Delft. ‘Hier leiden we immers de engineers van morgen op’, zegt Aarninkhof. Daarnaast worden samen met bedrijven pilots opgezet waarin nieuwe inzichten in de praktijk worden getest. Daarmee bevindt de Professor of Practice zich op een unieke positie: midden tussen wetenschap, praktijk en beleid. Deze leerstoel is een concrete stap naar een bouwpraktijk waarin integrale veiligheid structureel is geborgd – van eerste schets tot en met beheer. ‘Bedrijven en organisaties die willen bijdragen aan een veiligere sector zijn van harte welkom om aan te haken.’ ●

LEDENVOORDEELPARTNER OM JE TE ONTZORGEN

Vraag jouw account aan op de website van Bouwend Nederland

COFFEE SOLUTIONS

Totaalconcept op maat voor jouw onderneming, inclusief machines, service, koffie en thee

PBM

Alles voor een veilige werkplek...

OFFICE

...en een productieve dag op kantoor

A GREAT WORKING DAY. DELIVERED.

lyreco.nl

‘Soms zit de winst in het slimmer organiseren van wat je al hebt’

Tekst Maartje van der Maas Foto ©IMAZZO

Als Hoofd KAM bij Bouwgroep Dijkstra Draisma is Wout Lemmens bezig met het slimmer en duurzamer inrichten van de bedrijfsvoering. ‘Elektrificatie van ons wagenpark hoort daar onlosmakelijk bij. We hadden al diverse laadpalen, maar we liepen tegen problemen aan op het gebied van load balancing en in het contact met de backoffice van de voormalige leverancier. Sinds we met Censo werken, ervaren we rust in de dagelijkse operatie en staan onze voertuigen steeds klaar voor vertrek.’

‘Via een collega-ondernemer kwamen we in 2019 in contact met Censo omdat we een oplossing zochten voor het afsluiten van de energiecontracten voor onze verschillende bouwprojecten. Dat werd voorheen door elke projectleider en voor elk apart project gedaan. Bij Censo kan dit allemaal op één plek, waarna zij de rest regelen. Wat meteen opviel, was de manier waarop zij onze energievraagstukken benaderen. Eerst goed kijken: wat heb je al, waar loop je tegenaan en wat is technisch én organisatorisch de beste stap vooruit? We maakten daarbij ook gebruik van de duurzaamheidsscan van Censo. Eerlijk is eerlijk: daar kwamen voor ons weinig verrassingen uit. De scan bevestigde dat we op de goede weg zitten en maakte inzichtelijk waar optimalisatie mogelijk is. De belangrijkste uitkomst was het beter aansturen van de laadpalen voor ons wagenpark. Soms zit de winst niet in iets nieuws, maar in het slimmer organiseren van wat je al hebt.

Wat Censo voor mij onderscheidt van andere leveranciers, is hun transparantie. Ze beloven geen gouden bergen, maar komen met oplossingen die passen bij je organisatie en leggen duidelijk uit wat je kunt verwachten. Tegen andere leden van Bouwend Nederland zou ik zeggen: ga vrijblijvend het gesprek aan met Censo. Dat gesprek levert vast inzichten op en kan net het verschil maken om de volgende stap in verduurzaming met vertrouwen te zetten.’ ●

Scan de QR-code

Ook met vertrouwen een volgende stap in verduurzaming zetten? Scan de QR-code en bekijk de video!

Never change a winning team

‘Vrijheid helpt om medewerkers te behouden’

Verandering komt niet alleen van buitenaf. Ook succesvolle ondernemers gaan ooit met pensioen. Wie neemt dan het stokje over? Bas Valk en Mitchell Roovers bijvoorbeeld, twee bouwprofessionals die Bouwbedrijf Gelens overnamen... of eigenlijk meer voortzetten. Cheryl de Vette ging bij hen op bezoek.

Tekst Joost Hanraets
Foto's ©NOBIX Media

Op een stralende januarimiddag vraagt Cheryl de Vette de nieuwbakken eigenaren het hemd van het lijf over hun aanpak en ambities. Zelf is Cheryl bedrijfsleider bij Van Beek Infra Groep, gespecialiseerd in infrastructuurwerkzaamheden. Bouwbedrijf Gelens richt zich meer op (utiliteits)bouw en Service & Onderhoud. Bas, Mitchell en Cheryl zijn ook praktisch burens en kennen elkaar van Jong Bouwend Nederland.

Een gezonde mix

Bas en Mitchell gaan het bedrijf samen leiden. Cheryl vraagt hun wat de voordelen daarvan zijn. ‘Wij zijn twee verschillende karakters die elkaar aanvullen’, begint Mitchell. ‘Bas heeft een directere persoonlijkheid en ik een meer afgewogen benadering.’ Bas ziet de samenwerking als een gezonde mix. ‘Niet alleen qua eigenschappen, maar ook qua kennis en ervaring vullen we elkaar aan. Als voormalig projectleider houd ik een helikopterview, terwijl Mitchell met zijn achtergrond goed de afdeling Service & Onderhoud aan kan sturen.’

Bas Valk (links), Mitchell Roovers en Cheryl de Vette

‘We zijn verschillende karakters die elkaar aanvullen’

manager, waardoor het duidelijk is hoe het eindproduct er uit moet zien. Dat geldt ook voor utiliteitsbouw, waar het plan altijd strak op papier staat.’ Bij Bouwbedrijf Gelens krijgen medewerkers ook op andere vlakken vrijheid. ‘Eigenlijk verkopen wij nooit ‘nee’ als iemand vrij vraagt of in de vakantie wil doorwerken. We hanteren het motto ‘wie goed doet, goed ontmoet’, stelt Bas.

De manager als gids

Bij een bedrijfsoverdracht verandert er veel – ook voor de eigenaren. Tegen welke onverwachte veranderingen liepen zij zoal aan? ‘De omgang met onze collega’s: we waren één van hen, maar nu zijn we hun werkgever. Vroeger hoorden we ongevraagd alles, maar dat is nu wel anders’, zegt Bas met een knipoog. ‘Daar moesten we aan wennen, want wij zijn een familiebedrijf met mensen die hier al veertig jaar werken. Dus we willen geen hiërarchie. Dat past niet bij Gelens, niet bij onszelf en niet in deze tijd. Volgens Bas moet de huidige manager zich niet opstellen als commandant, maar als gids. ‘Ik zie mijzelf als aanvoerder van een team. Iedere speler doet zijn werk en bij vragen kunnen ze bij mij aankloppen.’

Vrijheid

Op de vraag wat het managen als gids in de praktijk betekent, antwoordt Mitchell: ‘We geven personeel graag vrijheid: wij zeggen wat er moet gebeuren, zij kiezen hoe ze dat doen. Dat kan ook goed in ons vak: bij luxe woningbouw zit de opdrachtgever er dicht op. Hij komt vaak kijken en overlegt regelmatig met de architect en project-

Aantrekkelijk werkgeverschap

Vrijheid helpt om medewerkers te behouden. Dat is belangrijk gezien de huidige schaarste aan technisch personeel. Hoe haalt en houdt het duo van Bouwbedrijf Gelens de juiste mensen binnen? Mitchell: ‘We bieden traditioneel veel leer- en doorgroeimogelijkheden. Zo leidt de onderneming momenteel acht personen op in verschillende specialisaties. Als iemand een vaktechnische training wil volgen, zoals over houtrotbestrijding of asbestherkenning, staan we daarvoor open. Ook een vaktechnisch minder relevante opleiding die van meerwaarde is voor het bedrijf, faciliteren we graag.’

Bas vult zijn compagnon aan: ‘Wij vinden het belangrijk dat personeel zijn werk goed kan uitvoeren. Met de juiste kennis en de juiste materialen. Zo zullen we bijvoorbeeld nooit bezuinigen op een schroefmachine of hakhamer.’ Ook op dat vlak gooien Bas en Mitchell het roer niet om. ‘Verandering is niet altijd verbetering. Natuurlijk gaan we wel mee met onze tijd, zoals automatisering en personeelsbeleid, maar we willen vooral het karakter van ons bedrijf behouden. Never change a winning team.’ ●

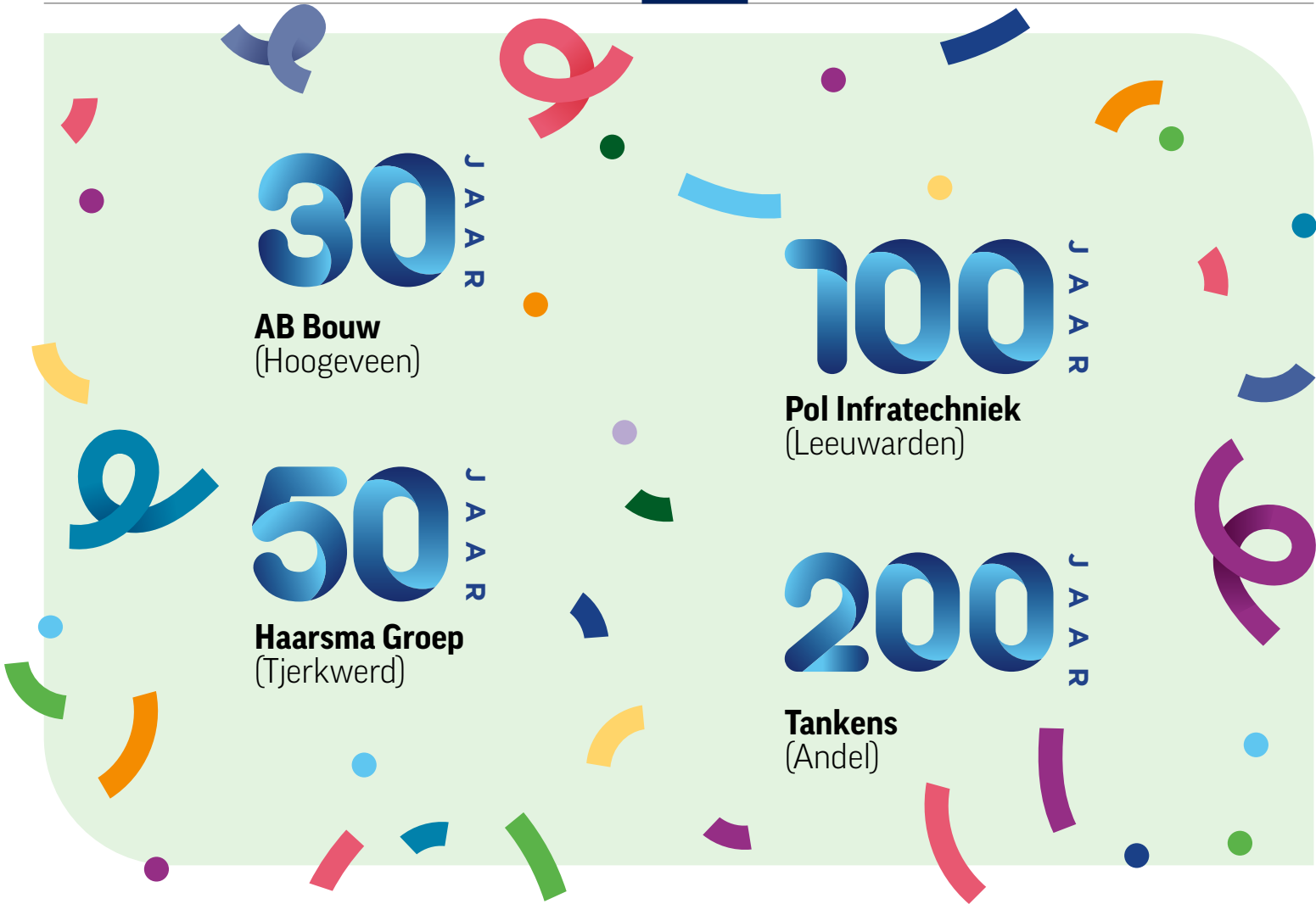
Ben jij een jonge (aankomende) manager/eigenaar in de bouw? Sluit je dan vooral aan bij Jong Bouwend Nederland:

NIEUWE REGELS VOOR UITZENDKRACHTEN

Jubilea

Bouwend Nederland Academy: Dé plek waar UTA-professionals wijzer worden

Tekst Maartje van der Maas Foto ©Ann Sophie Falter, 123RF

Sabette van der Klooster

‘Elk jaar volgen zo’n 1.500 UTA-professionals een van onze 150 trainingen. Toch bleek vorig jaar uit een onderzoek dat 70% van onze leden niet weet wat wij allemaal aanbieden’, vertelt manager Sabette van der Klooster van Bouwend Nederland Academy. ‘Dat was voor ons het signaal om aan de slag te gaan met onze zichtbaarheid. We lanceren onze nieuwe website en breiden ons aanbod verder uit met trainingen op het gebied van leiderschap en finance en over omgaan met krapte op de arbeidsmarkt.’

Bouwend Nederland Academy bestaat inmiddels zo’n acht jaar. ‘Het begon allemaal met leden die bij de vereniging aanklopten voor ondersteuning op uiteenlopende thema’s, van wet- en regelgeving tot bedrijfsvoering’, aldus Van der Klooster. Die ondersteuning ontvingen zij in de vorm van workshops en adviesessies, maar de behoefte aan verdieping groeide. ‘Op een gegeven moment hebben we gezegd: laten we dit structureel organiseren in een academie. Wat dus begon als een antwoord op praktische vragen van leden, groeide organisch uit tot een volwaardig trainingsinstituut.’ De focus van de Academy ligt op het UTA-personeel. Van projectleiders tot HR-medewerkers, van KAM-professionals tot calculators. ‘We zijn geen bouwtechnische opleider, maar richten ons op de mensen die de bouw aansturen en organiseren’, benadrukt Van der Klooster. ‘We scherpen ons aanbod voortdurend aan op basis van data en signalen uit de praktijk. Vragen die binnenkomen bij de adviesafdeling, gesprekken van collega’s met leden en enquêtes onder de achterban worden allemaal vastgelegd en geanalyseerd.

Daar word je
wijzer van!

Het nieuwe beeldmerk van de Academy

Dat levert waardevolle inzichten op waardoor we zien waar leden mee bezig zijn en waar behoefte aan is. Zo vertalen we de vraag in passende trainingen.’

Op de juiste plek

Om de Academy meer zichtbaarheid te geven, hebben we niet alleen een interne analyse gemaakt van de Academy, maar ook de markt van opleiders in de bouw onder de loep genomen. Daaruit bleek dat er veel opleiders actief zijn, maar dat het aanbod sterk versnipperd is. ‘Wij zijn eigenlijk de enige partij die zich volledig richt op UTA-personeel,’ zegt Van der Klooster. ‘Dat maakt ons onderscheidend en dat willen we graag uitbouwen. Dat begint met onszelf veel nadrukkelijker te laten zien met een nieuw beeldmerk (een uiltje met een bouwhelm), een frisse paars-donkerblauwe uitstraling en een duidelijke slogan: *Bouwend Nederland Academy, daar word je wijzer van*. Ook de website is herkenbaarder gemaakt. Als je ons straks online opzoekt, weet je meteen: hier ben ik op de juiste plek.’

Groeiend trainingsaanbod

Maar meer zichtbaarheid is niet het enige waar de Academy op inzet. Het trainingsaanbod blijft groeien. Eind vorig jaar is er een AI-training gelanceerd, die een schot in de roos bleek te zijn. ‘Die training laat zien hoe je AI vandaag al praktisch kunt inzetten in de bouw, bijvoorbeeld voor marketing, vacatureteksten of offerte-trajecten’, verklaart Van der Klooster. ‘We hadden drie trainingsmomenten gepland, maar moesten vanwege de

vraag snel uitbreiden met nog vijf trainingen.’ Daarnaast komen er ook nieuwe trainingen op het gebied van finance. ‘Denk aan het verbeteren van marges in de bouw. Dat is een thema waar veel behoefte aan is.’ Leiderschap is een onderwerp dat eveneens op de agenda staat en in verschillende trainingen meer aandacht krijgt.

Vanaf begin februari kunnen leden de Academy ook volgen via de social kanalen. ‘Onze ambitie is helder,’ besluit Van der Klooster. ‘We willen dé opleider zijn voor UTA-personeel in de bouw. Iedereen die nieuwsgierig is, nodig ik uit: neem een kijkje op de nieuwe website. Daar word je wijzer van!’ ●

Scan de
QR-code

Voor een
overzicht
met alle
trainingen!

‘Ik wil absoluut verder in de infrasector’

Tekst Maartje van der Maas Foto's ©Sonja Stengewis

Milan Kronenburg (19) werkt bij wegebouwer KWS waar hij drie jaar geleden als stagiair grondwerker begon. Hij groeide vrij snel door en heeft als assistent-uitvoerder net een volledige reconstructie van een straat in Purmerend voltooid. In april 2026 rondt hij de mbo-opleiding Middenkaderfunctionaris Infra af op het ROC in Diemen. Zijn droom: een jaar in het buitenland werken. ‘Zeker in hetzelfde vak, ik wil hier absoluut in verder.’

1 Hoe ben je bij KWS gekomen?

‘Via een stagemarkt op school. Daar kwam ik in gesprek met iemand die bij KWS werkt en enthousiast sprak over het bedrijf en de mogelijkheden. Ik wist al langer dat ik graag de wegebouw in wilde. Mijn vader werkt ook in de sector en toen ik acht jaar oud was, zat ik al op de grote machines. Het vak is mij dus met de paplepel ingegoten. Ik heb het erg naar mijn zin bij KWS. Er is veel afwisseling en ik werk eigenlijk altijd met een leuke groep mensen.’

2 Hoe pas je daar toe wat je hebt geleerd?

‘Omdat ik als grondwerker ben begonnen en ook het straatwerk heb gedaan, ken ik de praktijk goed. Als assistent-uitvoerder ben ik de helft van mijn tijd buiten bezig, de andere helft zit ik op kantoor. Tijdens de opleiding krijg je bouwkundige vakken. Je leert hoe je infrawerken moet voorbereiden en hoe je aan de hand van berekeningen de materialen en de kosten bepaalt. Dat is wat ik nu als assistent-uitvoerder doe: ik bestel de materialen en ben verantwoordelijk voor de planning van het project. Ik werk samen met een team dat varieert tussen de vijf en vijftien mensen. Samen zorgen we ervoor dat het werk goed gedaan wordt, binnen de gestelde tijd en kosten.’

3 Wat maakt je blij?

‘De afwisseling in het werk vind ik fijn. Geen dag is hetzelfde. Als het bijvoorbeeld regent en de straat staat helemaal blank, moet ik een slimme oplossing verzinnen om toch aan het werk te blijven. Door het water weg te pompen of andere dingen aan te pakken waar de regen niet van belang is. Elke dag die we stilstaan, kost tenslotte geld. Daarnaast vind ik het samenwerken met de mensen leuk. We zijn lekker met zijn allen buiten bezig en maken iets mooier dan het was.’

4 Wat wil je nog leren?

Ik zit nu in de laatste maanden van mijn opleiding. Nog twee examens en een scriptie, waarin ik beschrijf wat ik momenteel doe als assistent-uitvoerder. Begin mei heb ik mijn eindgesprek en daarna mag ik mijn diploma op het ROC ophalen. Daarna stop ik met leren op school, maar ik blijf leren in de praktijk. Ik zou graag ervaring opdoen in het grondwerk in het buitenland. Daarmee bedoel ik niet in België, Duitsland of Frankrijk, maar in een ver land zoals Canada. Daar zou ik hetzelfde kunnen doen als wat ik nu doe. Of ik zou in het asfalt kunnen werken, daar heb ik namelijk ook ervaring in. Ik wil absoluut verder in de infra.’

5 Tips voor anderen die nieuw zijn?

‘Infrawerk is gewoon mooi werk. Er zijn mogelijkheden genoeg, er is veel afwisseling en er werken leuke mensen in de sector die nooit te beroerd zijn om een ander te helpen of iets te leren. Over leren gesproken: er is een personeelstekort in de sector, dus er zijn altijd mogelijkheden om in te stromen en een opleiding te volgen. KWS heeft ook een eigen vakschool. Ik kan de sector aan iedereen aanraden.’

NIEUWE RENAULT CLIO

nu in de showroom
vraag naar de aantrekkelijke condities
via het Bouwend Nederland ledenvoordeel¹

TOT 1.000 KM RIJBEREIK²
FULL HYBRID E-TECH 160 PK/116 KW ZELFOPLADEND

1. aantrekkelijke Bouwend Nederland ledenvoordeel-condities zijn exclusief van toepassing voor leden van Bouwend Nederland, getoond model kan afwijken van standaarduitvoering, drukfouten en wijzigingen voorbehouden, voor meer informatie kijk op renault.nl. 2. tot 1.000 km met een volle benzinetank. * min/max gecombineerd verbruik (l/100 km)*: 3,9/5,1. min/max CO₂-uitstoot (g/km)*: 89/115. *volgens WLTP-norm.

Renault adviseert Castrol

renault.nl

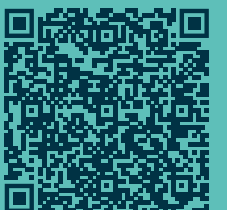
Bedrijfswagen leasen via Ayvens? **Goed geregeld!**

Bekijk het
aanbod

Wij regelen het onderhoud en nemen de risico's op de restwaarde van jouw bestelbus. Dat scheelt kopzorgen! Daarnaast helpen we je met:

- De juiste elektrische bus, die voldoet aan jouw wensen
- Het samenstellen van de juiste inbouw
- Volledig gebruiksklaar opgeleverd
- Het regelen van de laadpaal thuis of op kantoor

Ontvang als lid € 1.500 cashback of € 2.000 korting op in- of opbouw.
Meer weten? Scan de QR-code of kijk op ayvens.com.

Better with every move.

ayvens
SOCIETE GENERALE GROUP

‘Ons doel: alles voltooien voordat we vertrekken’

Tekst Jacob-Jan Esmeijer
Foto ©Heembouw

Eens per jaar komt Heembouw samen voor een GetTogether, waarbij verbinding en teamspirit centraal staan. Dit jaar geen escape game of boompjes planten, maar samen klussen op locaties waar een helpende hand goed van pas komt. Aan het woord is marketing- en communicatiemanager Petra Snelleman.

‘Het geeft ons voldoening om samen iets goeds te doen en echt iets achter te laten. Zo hebben we dit jaar klussen aangepakt bij Dennendal en De Heygraeff van zorginstelling Reynaerde, woonparken voor mensen met een verstandelijke beperking. Ook bij manege Stichting Puntenburg, waar jongeren met een meervoudige beperking paardrijden, gingen we aan de slag. Het gaat om klusjes die anders blijven liggen, zoals banken verven, plantenbakken maken, maar ook om grotere werkzaamheden waarvoor vaklieden nodig zijn.

Van tevoren bekeken we de situatie, kochten we materialen, huurden gereedschap en maakten we een inschatting van mankracht en tijd. De grotere klussen werden al in onze werkplaats voorbereid. Ons doel? Alles voltooien voordat we vertrekken.

Zagen, timmeren, schroeven, verven én pannenkoeken bakken voor de bewoners: fantastisch om te zien hoe zowel de bewoners als wij hebben genoten. In meerdere opzichten een topdag!

De resultaten spreken voor zich. De Heygraeff heeft een nieuwe houten overkapping en een opgeknapte schuur bij de milieustraat. Het hout bij Dennendal ligt netjes gestapeld in een robuuste loods in plaats van onder een partytent. Bij manege Puntenburg kunnen de schapen genieten van een stevige nieuwe schaapskooi.

In totaal hebben meer dan 250 Heembouw-collega's de klussen geklaard. De dag werd afgesloten met een gezamenlijke barbecue op Buitenplaats Kameryck. Uit een enquête onder collega's blijkt dat deze traditie graag wordt voortgezet. Welke locatie we de volgende keer bezoeken, blijft nog even spannend.' ●

BOUWEND NEDERLAND VOORDEEL

De Bolero Speed Instant machine

Snel, gebruiksvriendelijk en compact

- Touchscreenbediening
- Gemakkelijk schoon te houden
- Uitgifte binnen 10 seconden

Machineprijzen zijn altijd inclusief levering, installatie en een waterfilter t.w.v. €387,55. Alle prijzen zijn exclusief BTW.

Adviesprijs
€2.179,-

Ledenprijs
€1.765,-

Lua Espresso bonenmachine

Premium machine met 18,5" touchscreen

- 100% in Nederland vervaardigd
- Met de hand geassembleerd
- Duurzaam: 94% recyclebaar

Machineprijzen zijn altijd inclusief levering, installatie en een waterfilter t.w.v. €387,55. Prijzen zijn excl. BTW.

Adviesprijs
€3.999,-

Ledenprijs
€3.350,-

Koffie uit eigen branderi

- Instantkoffie vanaf **€0,05** per kopje koffie
- Bonenkoffie vanaf **€0,08** per kopje koffie
- Merken als Miofino, Pelican Rouge en Segafredo
- Pelican Rouge koffie in monoverpakking: Duurzaam & gecertificeerd.

Leden profiteren verder van extra kortingen op ons gehele assortiment. Prijzen zijn excl. BTW.

Instant
al vanaf
€0,05 per kopje

Bonen vanaf
€0,08 per kopje
koffie!

Kom in contact
met ons:

www.selecta.com

Bespaar tot honderden Euro's op brandstof!

Ledenvoordeel tankpas:

- Met 1 pas tanken bij duizenden stations
- Tot 13 cent korting per liter* en laagste prijsgarantie**
- 25% korting op carwash
- Alles op 1 factuur, inclusief garantie van BTW-teruggave
- Keuze tussen diverse passen, zelfs gratis passen!

Ledenvoordeel elektrische tankpas:

- Thuis, onderweg en snelladen met 1 pas
- 150.000 laadpunten in NL, 750.000 laadpunten in Europa
- Laden voor de scherpste prijs en tot 12 cent korting per kWh op snelladen
- Alles op 1 factuur, inclusief garantie van BTW-teruggave
- Tot 10% korting op laadpalen + installatie
- Paskosten vanaf € 1,59 per maand (excl. BTW)

* Genoemde korting t.o.v. de landelijke adviesprijs per liter en incl. BTW

** Mocht de actuele pomprijs lager zijn dan de landelijke adviesprijs minus de directe korting, dan wordt de lage pomprijs berekend

Ook tanken en/of laden met voordeel?

Meer informatie en aanmelden:

www.brandstofcollectief.nl/BNL

Veilig gedrag

werkt elke dag

Doe jij mee met de 10e editie
van de Bewust Veilig-dag
op 25 maart 2026?

Scan de
QR-Code en
meld je aan

